

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים
מנהליים

עת"מ 10-12-47064 ורנר ואח' נ' עיריית הרצליה

תיק חיצוני:

בפני כב' השופטת יהודית שיצר

עותרים	
1. בן ורנר	
2. ענת שחר	
3. רותי שפירא	
4. גלעד שפירא	
5. טליה אסתר רודניצקי	
6. דוד רצון	
7. תמר רצון	
8. רוני חנן	
9. ורדה חן	
10. אורית כספי	
11. אייל כספי	
12. גינט נגר	
13. חיים כהן	
14. רחל כהן	
15. שפרן ירון	
16. שרון שפרן	
17. אורן לוי	
18. גליה קסלר	
19. יורם קלסר	
21. דרורית אייזנפלד	
22. דב פישהוף	
23. איריס פישהוף	
24. בלאנש פטל	
25. שפרה טל	
26. צוד יפה	
27. יהודה צור	
28. גונן אהוד	
29. גונן חוה	
ע"י ב"כ עוה"ד ליאת שני דיכובסקי, גדי וייספלד וברוך חייקין	

נגד

עיריית הרצליה
ע"י ב"כ עו"ד אסף הראל

משיבים

1 מתוך 13

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים
מנהליים

עת"מ 10-12-47064 ורנר ואח' נ' עיריית הרצליה

תיק חיצוני:

פסק דין

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

1. עתירה כנגד עיריית הרצליה (להלן: "העירייה") לביטול תיוכים בגין היטלי סלילת
כביש ומדרכה ברחובות: המדרון ומורדות ים.

עיקרי העובדות

2. חעותרים הם בעלי נכסים ברחובות המדרון ומורדות ים במתחם נורדאו בהרצליה.
סקר קרקע שבוצע מטעם העירייה בנובמבר 2006, העלה כי מדובר במתחם ישן ובלוי,
בו חלק מהרחובות לא נסללו במלואם וחלקם נסללו בשנות ה-50 ובתחילת שנות ה-70.
לפיכך, ביצעה החברה לפיתוח הרצליה בע"מ, תאגיד עירוני מטעם עיריית הרצליה
(להלן: "החברה"), עבודת שיקום ופיתוח שונות, לרבות עבודות כיום, וסלילת כבישים
ומדרכות.

ביום 28.6.2007 הוצא צו התחלת עבודות לקבלן הכיוב שזכה במכרז. בהתאם לסעיף 1 לחוק
עזר להרצליה (סלילת רחובות), התשס"ז – 2007 (להלן: "חוק"ע 2007") קבעה מתנדסת
העיר, האדריכלית דניאלה פוסק (להלן: "המהנדסת"), במכתבה מיום 7.4.2008 לגובר
העירייה, כי יש לראות את "מועד הסלילה", כמועד בו הוצא ע"י החברה צו להתחלת עבודות
סלילת כבישים ומדרכות, אלא אם נקבע על ידה בכתב במפורש אחרת. ביום 2.6.2008 הוצא
צו התחלת עבודות לעבודות הסלילה. בהתאם לכך נסללו רחובות המדרון ומורדות ים
בהרצליה.

ביום 19.8.2008 אישרה מועצת העיר את ביצוע העבודות, והחלטה זו גם פורסמה בעיתונות
בנובמבר 2008. בפברואר 2010 נשלחו לתושבי הרחובות הנ"ל דרישות תשלום בגין
"היטלי סלילה". לפיכך הגישו חעותרים את העתירה דנן, בה ביקשו כי ביהמ"ש יורה על
ביטול החיובים, לאור פגמים מהותיים ופרוצדוראליים שנפלו בהם לטענתם.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים
מנהליים

עת"מ 10-12-47064 ורנר ואח' נ' עיריית הרצליה

תיק חיצוני

עיקרי טענות הצדדים

- 1
2
3. לטענת העותרים היו כבישים סלולים בשני הרחובות הנ"ל. רחוב המדרון נסלל עוד
4 בשנות ה-70, ורחוב מורדות ים נסלל בשנות ה-80. לטענת העותרים היה על העירייה
5 לגבות מהתושבים את חיטל הסלילה במועדי הסלילה הנ"ל, מאחר שלא ממשח זכותה
6 במועד, היא אינה רשאית לגבות כעת חיטל סלילה מהתושבים בגין עבודות שיקום ואחזקה
7 שנעשו בשנת 2008 ברחובות אלו. לטענת העותרים על העירייה לממן עבודות שיקום ואחזקה
8 שוטפת זאת מדמי הארטנה המשלמים ע"י התושבים.
9
10 עוד טוענים העותרים כי חובות חיטל הסלילה משנות ה-70 וה-80 התיישנו, וכי ממילא
11 הם חלים על הבעלים הקודמים שהחזיקו בנכסים במועדי הסלילה. טענה נוספת היא כי
12 חוק העזר שחל על העבודות שבוצעו ב-2008, הוא חוק העזר משנת 1976 ולהלן: "חוק"ע
13 (76" מאחר שאת תחילת הסלילה יש לראות עוד בשלב התכנון, בשנת 2005, לפני שנחקק
14 חוק העזר בשנת 2007.
15
16 4. לטענת העירייה ברחוב המדרון מעולם לא היה קיים כביש אלא רק ציפוי חלקי ורעוע
17 של אספלט, וכלל לא הייתה מדרכה. לפיכך לא נגבת מתושבי רח' זה כל תשלום בגין כביש.
18 על כן חוייבו העותרים - בעלי הנכסים שברחוב זה, בהיטל מלא. עם זאת מאחר שכל נכסי
19 העותרים שברחוב המדרון מוגדרים לפי חוק העזר כ-"נכס פיננסי", ניתנה להם הנחה של
20 50% מגובה ההיטל. עוד צויין שהעותרים ציטטו בכתבי טענותיהם ציטוט שגוי מאחד
21 ממשמכי העירייה, וכי נכתב בו "מוצפת" ולא "מרצפת", כך שלא הייתה כלל מדרכה
22 ברח' המדרון.
23
24 לעומת זאת, רחוב מורדות ים נסלל לטענת העירייה בשנת 1973, ושולמו "דמי השתתפות",
25 בהתאם לחוק העזר משנת 1966 שהיה תקף אז. באותה העת נהגה שיטת דמי השתתפות ולא
26 שיטת החיטל. ההבדל בין השיטות הוא שבשיטת דמי השתתפות חדיירים משלמים את
27 ההוצאות במעל של הכביש והמדרכה שנשללו ברחובם. לעומת זאת בשיטת החיטל,
28 כל תושבי העיר נושאים בסכום שונה, שמהווה ממוצא של כלל הוצאות הסלילה בעיר
29 הרצלייה. בשנת 2008 פורקו ע"י העירייה הכביש והמדרכה שהיו ברח' המדרון כיוון שהיו
30 בלויים, והכל נסלל מחדש בהתאם לחוק העזר מ-2007. לפיכך חוייבו העותרים מרח'

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים
מנהליים**

עת"מ 10-12-47064 ורנר ואח' נ' עיריית הרצליה

תיק חיצוני:

1 מורדות ים בהיטל סלילה, תוך הנחה של 55% לפי לפי סעי' 5(ג) + (ד) לחוק העזר שנחקק
2 בשנת 2007. זאת בהתחשב בדמי ההשתתפות שהם כבר שילמו לפי חוק העזר משנת 1966.
3 העיריית טענה כי העותרים זנחו בסיכומיהם את טענתם כי שולמו "היטלי סלילה" בעבר על
4 ידם. לטענת העירייה, העותרים לא הוכיחו כי היה כביש ומדרכה ברח' המדרון מעבר
5 לאספלט הזמני.
6
7

דין

רחוב המדרון

10
11 5. המחלוקת בין הצדדים ביחס לרח' המדרון היא מתי נסלל רחוב זה. העותרים
12 גורסים בסיכומיהם כי רח' המדרון נסלל בשנות ה-80, ובעבודות מושא העתירה שבוצעו
13 ברח' המדרון בשנת 2008, היו עבודות שיקום ואחזקה שוטפת, אך לא סלילה ראשונה
14 שבוצעה כאמור לטענתם בשנות ה-80. לפיכך לשיטתם הן על העירייה לגבות היטל סלילה
15 בשנות ה-80, ובאם לא עשתה כן איבדה את זכותה לגבות כעת בשנת 2010 את ההיטל.
16 לשיטת העותרים העבודות בשנת 2008 הם רק שיקום ואחזקה שוטפת ולא סלילה ראשונה,
17 ולכן על העירייה לממן זאת מתשלומי הארנונה ולא מהיטל סלילה שתיה אמור להיגבות
18 בסלילה הראשונה, בשנות ה-80. העירייה הודתה בדין האחרון שהתקיים בתיק
19 (פרוטי מיום 20.2.2014, עמ' 14, שי 12-13) כי ברח' המדרון נעשתה בשנת 84 עבודת סלילה,
20 אלא שלטענתה מדובר רק באספלט בעובי 5 ס"מ על גבי כורכר קיים, וללא מדרכה כלל.
21 העותרים לא טענו במפורש בסיכומיהם כי במסגרת הכביש שנסלל ברח' המדרון בשנות
22 ה-80 נסללה גם מדרכה (ראו: סעי' 8 לסיכומיהם). העותרים הסתפקו בסיכומיהם בחפנייה
23 לקונית לנספח 8 לתגובת העירייה לעתירה, שם מצויינת לטענתם המילה "מרצפת".
24 דא עקא, מעיון בנספח זה עולה שהמילים הן: "ש.ב. מוצפת", שמשמען - שוחת ביוב מוצפת,
25 ולא "מרצפת".
26 גם בתצלום האווירי משנת 84 שצרפו העותרים לעתירתם לא ניתן לזחות כבירור מדרכה,
27 וגם לא סומן בו איזה מבין חרחובות שנראים בתצלום הוא רחוב המדרון. העותרים גם לא
28 צרפו לתצלום האווירי חוות דעת מומחה של מפענח תצ"א, על מנת שיאשר כי בתצלום
29 רואים מדרכה ברח' המדרון. מאחר שנטל הראיה בעניין זה על העותרים, הרי שהם לא
30 הרימו נטל זה. נותרת גרסת העירייה, שנהנית מחזקת תקינות המעשה המנהלי, כי לא

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים
מנהליים**

עת"מ 47064-12-10 ורנר ואח' נ' עיריית הרצליה

תיק חיצוני

1 הייתה מדרכה ברח' המדרון. כמו כן נותרת גרסת העירייה כי הכיסוי נעשה רק באספלט
2 בעובי 5 ס"מ על גבי כורכר קיים.
3 לא זו אף זו, גרסת העירייה באשר למצב רח' המדרון נתמכת גם בסקר הקרקע מנובמבר
4 2006, שנעשה לקראת עבודות הסלילה מושא תעתיקה בו צויין בהקדמה (נספח 3 לתגובת
5 העירייה, עמ' 1):
6

7 "החברה לפיתוח הרצליה בע"מ מתכננת עבודות פתוח שיקום ושדרוג
8 מספר כבישים מקומיים בעיר הרצליה, בכללם... רח' המדרון..."
9

10 ובהמשך הסקר צויין (שם, עמ' 1):

11
12 "מצב המיסעות הקיימות בתחום המרוייקט הינו בדרך כלל כדלקמן:
13 רח' המידרון - מיסעה בנוייה מאספלט אשר הותקן ככל הנראה
14 ישירות על גבי השתיית (כך במקור), מיסעה במצב בלוי עם אגרט
15 מלוטש, ריכחי סדקי אליגטור במקומות וסדקי מתיחה בקצות
16 מיסעה. לאורך קטעים ניכרים אין שוליים ואין חסדרי ניקוז לאורך
17 הכביש.
18 רח' מורדות ים - מיסעה בלוייה, שימץ תלול, בסביבות 10% בקרוב,
19 הטלאות מעל חציות".

20 (ההדגשות כאן ולחלק שלי, י.ש.).

21
22 הנה כי כן, גרסת העירייה שברח' המדרון היה רק אספלט זמני ללא מדרכה מקבלת חיזוק
23 ראייתי מסוים מהציטוט דלעיל בו אין התייחסות למדרכה, ומאידך צויין כי לאורך קטעים
24 ניכרים אין שוליים, ואין חסדרי ניקוז.
25

26 העותרים מצידם לא הביאו תצהירים מדירים שגרו ברח' המדרון בשנת 84, או תצלומים
27 מאותה תקופה, כדי לאשש את גרסתם כי בשנה זו רח' המדרון כבר היה סלול במלואו,
28 כביש ומדרכה.
29

30 העותרים לא טענו בסיכומיהם כי נגבה בעבר "היטלי" סלילה ברח' המדרון, כך שלמעשה הם
31 לא חולקים על העירייה בעניין זה. לעומת זאת, לגבי דמי השתתפות, העותרים טענו

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים
מנהליים**

עת"מ 10-12-47064 ורג' ואח' נ' עיריית הרצליה

תיק חיצוני:

1 בסיכומיהם (סעי' 33), רק לחילופין, ש"חזקה" כי העותרים, או בעלי הנכסים הקודמים
2 שילמו דמי השתתפות, ולפיכך יש לחייבם לפי תעריף השלמה של בנייה חדשה שבוצעה לאחר
3 תשלום דמי השתתפות, לפי סעי' 6(2)ה) לחוה"ע 1976. העותרים מפנים גם לסעי' 6(2)ו)
4 לחוה"ע 1976, אך לא ברורה הרלוונטיות שלו לעניינינו, שכן הוא עוסק במקרה שלא בוצעו
5 עבודות סלילה נוספות לאחר תשלום דמי השתתפות. לעומת זאת אצלנו אין חולק שבוצעו
6 עבודות סלילה נוספות בשני הרחובות הרלוונטיים לאחר מכן, בשנת 2008. מכל מקום,
7 באשר לטענת העירייה כי תושבי רח' המדרון לא שילמו דמי השתתפות, זו לא נסתרה.
8 לפיכך, חזקת תקינות המעשה המנהלי עומדת על כנה וכך גם גרסת העירייה כי בגין רח'
9 המדרון לא גבתה העירייה דמי השתתפות בשנת 84', מאחר שהותקן רק אספלט זמני.
10 לעותרים לא עומדת "חזקה" ערטילאית, הם יוזמי ההליך, ועליהם נטל הראיה. היח עליהם
11 לברר באופן קונקרטי, ולהביא ראיה ממשית לטענתם כי מי שהיו בעלי הנכסים, שילמו דמי
12 השתתפות, בשנת 84'. למשל ע"י תצהיר של מי מהדיירים הקודמים.
13

14 מאחר שהעותרים לא הרימו את נטל הראיה להוכיח כי הכביש והמדרכה ברחוב המדרון
15 נסללו בשנות ה-80, וכי בשנת 2008 בוצעו ע"י העירייה רק עבודות שיקום ואתזקה שוטפת
16 של רחוב זה, ומאחר שהעותרים לא הוכיחו תשלום דמי השתתפות או היטל סלילה ע"י דיירי
17 רח' המדרון בשנות ה-80, וגם לא טענו שהם עצמם שילמו היטל סלילה ברחוב זה אין יסוד
18 לקבל העתירה בעניין רח' המדרון.
19

רחוב מורדות ים

20
21

22 6. העותרים טוענים בסיכומיהם כי רח' מורדות ים נסלל בשנות ה-70, והעירייה
23 הודתה בסיכומיה כי ברח' מורדות ים נסללו כביש ומדרכה בשנת 1973, כך שמבחינה
24 עובדתית אין מחלוקת ביחס לנתונים אלה.
25 חעותרים לא טענו בסיכומיהם כי נגבה בעבר "היטל" סלילה ברח' מורדות ים, והם לא
26 חולקים על העירייה בעניין זה.
27 באשר לדמי השתתפות, העותרים טענו בסיכומיהם אותה טענה ביחס לשני הרחובות,
28 לפיה "לחילופין חזקה היא כי העותרים או בעלי הזכויות הקודמים בכל אחד מהנכסים
29 שילמו דמי השתתפות". כל האמור לעיל באשר לטענה זו ביחס לרח' המדרון יפה ביחס לרח'
30 מורדות ים. חהבדל העובדתי הוא שבעניין רח' מורדות ים לא זו בלבד שחעירייה לא חולקת
31 על העותרים ש"חזקה" שתושבי רח' זה שילמו בשעתו דמי השתתפות, אלא שחיא אף טוענת

בית המשפט המחיי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים
מנהליים

עת"מ 10-12-47064 ורנר ואח' נ' עיריית הרצליה

תיק חיצוני:

1 כמפורש שתושבי מורדות ים שילמו בשעתו את דמי ההשתתפות. לפיכך העירייה דרשה מהס
2 היטל סלילה בשנת 2010, עבור העבודות שהתלו בשנת 2008, מכוח חוה"ע 2007. שנת 2008
3 היא שנת התחלת הסלילה לפי החלטת המהנדסת, בהתאם לסעי' 1 לחוה"ע 2007.
4 חוק זה קובע בסעי' 5, שכותרתו "תשלומים קודמים", מנגנון של הנחה בשיעור 55% מגובה
5 ההיטל בשל התחשבות בתשלום הקודם של דמי ההשתתפות:

6
7 "5. (א) בלי לגרוע מהוראות חוק עזר זה, נכס גובל יחויב
8 בהיטל סלילת רחובות, בין על פי חוק עזר זה ובין על פי חוק העזר
9 הקודם, פעם אחת בעד סלילת כביש ופעם אחת בעד סלילת מדרכה
10 או פעם אחת בעד סלילת רחוב מעורב.

11 (ב) נכס פינתי אשר בשל סלילת כביש גובל אחד ומדרכה
12 גובלת אחת, לפחות, שולמו דמי השתתפות על פי חוק העזר הישן,
13 ובעל הנכס מחויב בתשלום היטל סלילת כביש ומדרכה על פי חוק
14 עזר זה בשל כביש ומדרכה נוספים, יעמדו שיעורי ההיטלים על 50%
15 משיעורי ההיטל לפי סעיף 4.

16 (ג) נכס הגובל בכביש שנסלל לפני תחילתו של חוק העזר הקודם,
17 אשר בשל סלילה זו שולמו דמי השתתפות על פי חוק העזר הישן,
18 והוטל על בעליו היטל סלילת כביש על פי חוק עזר זה, בין אם הכביש
19 הורחב, הושלם או נסלל מחדש, יעמוד שיעור היטל סלילת הכביש על
20 45% משיעור היטל סלילת הכבישים לפי סעיף 4.

21 (ד) נכס הגובל במדרכה שנסללה לפני תחילתו של חוק העזר
22 הקודם, אשר בשל סלילה זו שולמו דמי השתתפות על פי חוק העזר
23 הישן, או שהמדרכה נסללה על פי הוראות העירייה ועל חשבון
24 הבעלים, והוטל על בעליו היטל סלילת מדרכה על פי חוק עזר זה, בין
25 אם המדרכה הורחבה, הושלמה או נסללה מחדש, יעמוד שיעור היטל
26 סלילת המדרכה על 45% משיעור היטל סלילת המדרכה לפי סעיף
27 "4.

28
29 כבר נפסק כי שיטת ההיטלים היא סבירה, וכי עיריית מוסמכות לעבור משיטת דמי
30 ההשתתפות לשיטת ההיטלים. ראו: ע"מ 11646/05 מרכז השלטון המקומי בישראל נ'
31 משה צרפתי, (לא פורסם, מיום 5.9.07) סעי' יט' – כ"ג לכסח"ד (להלן: "פס"ד צרפתי").

**בית המשפט המחמי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים
מנהליים**

עת"מ 10-12-47064 ורנר ואח' נ' עיריית הרצליה

תיק חיצוני:

1 עוד נפסק ספציפית לגבי חוה"ע 76 של עיריית הרצליה כי הוא סביר. ראו: ע"א 620/82
2 מועצת עיריית הרצליה נ' שמריה וורדה רשף, פ"ד לז(4) 57, 67 – 68. בעניינו קובע חוה"ע
3 2007 הנחה בהיטל בשל תשלום דמי השתתפות בעבר.
4 עיקרון זה של השתתפות היטל בהנחה, בשל דמי השתתפות אושר בפסיקה (ראו: פסי"ד צרפתי).
5 לא נטען ע"י העותרים כי חוק העזר 2007 איננו חוקתי בשל המעבר לשיטת החיטולים,
6 או בשל גובה ההנחה בהיטל למי ששילם בעבר דמי השתתפות. לפיכך וכפי שעוד יבואר להלן,
7 לא מצאתי פגם בהחלטת העירייה לגבות היטל סלילה מתושבי רח' מורדות ים בעקבות
8 הסלילה מחדש בשנת 2008.

מועד תחילת עבודות הסלילה

11
12 7. העותרים לא הוכיחו חריגה ממתחם הסבירות בקביעת מהנדסת העירייה כי מועד
13 תחילת העבודות הוא בשנת 2008 עת הוצא צו התחלת העבודות.

14
15 סעי' 5 (א) לחוה"ע 76, קובע:

16
17 "מי שהיו בעת התחלת הסלילה הבעלים של נכס חייב בהיטל ישלמו
18 היטל בהתאם להוראות חוק עזר זה; לעניין זה, "התחלת סלילה" –
19 היום שנקבע בידי המהנדס כתאריך שבו החלה העבודה לסלילת
20 הרחוב".

21
22 חוה"ע 2007 קובע הסדר דומה. סעיף 3(א) לחוה"ע 2007, שכותרתו "החייבים בהיטל",
23 קובע:

24
25 "היטל בעד סלילת כבישים... חב בו בעל הנכס הגובל במועד
26 הסלילה".

27
28 סעי' 1 לחוה"ע 2007 (לפני שתוקן בשנת 2010) קבע להגדרת "מועד הסלילה" נוסח דומה
29 להגדרת "התחלת הסלילה" שבחוה"ע 76:

30
31 " 'מועד הסלילה' – היום שנקבע בידי המהנדס, על פי שיקול דעתו
32 לפי נסיבות העניין, כמועד סלילת הרחוב".

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים
מנחליים**

עת"מ 10-12-47064 ורנר ואח' נ' עיריית הרצליה

תיק חיצוני:

1 דומה שהעותרים טענו כשטענו בסעי' 34 לסיכומיהם כי התכנון גם יכול להוות
2 "התחלת סלילה" לפי סעי' 5 לחוק העזר משנת 76. אמנם לפי סעיף 1(6) לחוק העזר 76 תכנון
3 גם מהווה "סלילה", אך הוא לא מהווה "התחלת סלילה". התחלת הסלילה הן לפי חוק העזר
4 משנת 76 והן לפי חוק העזר משנת 2007 (לפני התיקון של שנת 2010) הוא החלטת המהנדס.
5 בענייננו, מהנדסת העירייה החליטה כי מועד התחלת העבודות הוא יום הוצאת צו התחלת
6 העבודות ב- 2.6.2008. שני חוקי העזר הסמיכו את מהנדסת העירייה לעשות כן, והעותרים
7 לא הרימו את הנטל המוטל עליהם להוכיח שהמהנדסת עשתה שימוש בלתי סביר בסמכות
8 זו. ביהמ"ש העליון ב - רע"א 7688/09 דליה (שרונה) פארן נ' עיריית הרצליה (לא פורסם,
9 טיוס 4.2.2010, להלן: "פס"ד פארן") אישר את החסדר שקבוע בשני חוקי העזר הנ"ל של
10 עיריית הרצליה באשר למועד הסלילה. אמנם בית המשפט העליון באותו פסק דין העיר
11 בהערת אגב כי ישנה בעייתיות מסויימת בהעדר אמות מידה אובייקטיביות מוגדרות
12 ופרטניות יותר, והעיר על השוני התמוה בין עיריות שונות בעניין זה, אך בסופו של דבר
13 מסקנתו היתה חד משמעית:
14

15 "בית המשפט המחוזי ציין אל נכון, כי ענייננו בבחינת סבירות
16 ההחלטה באשר למועד הגבייה, בעקבות ההתדיינות הקודמת
17 כמבואר מעלה, וכפי שציין: "הביקורת השיפוטית... מתמצה
18 בבדיקה האם החלטת הרשות נתקבלה ללא משוא פנים, בלא
19 הפלייה, כשהיא מושתתת על טעמים ענייניים וללא שיקולים זרים,
20 ואם מצויה היא בתחום הסבירות". החלטת העירייה לא היתה נגועה
21 בשיקולים זרים, ומעוגנת היא-מטבע הדברים- בשאיפתה לגבות.
22 ועוד, בחינתנו של המקרה הנוכחי ביחס ל"מתחם הסבירות" נוגעת גם
23 ליישום ראוי של סעיף 5 לחוק העזר.
24

25 אכן חוק העזר משנת תשל"ו-1976 מנוסח בלשון גורמת - לטעמי
26 גורפת מדי - בהגדרו "סלילת רחוב" בסעיף 1 באופן העשוי לכלול
27 הכל בכל מכל...
28 גם הגדרת חוק העזר דנא באשר לתחילת הסלילה אינה מלבבת. סעיף
29 5(א) קובע "התחלת סלילה" כיום "שנקבע בידי המהנדס בתאריך
30 שבו החלה העבודה לסלילת הרחוב"...

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים
מנהליים

עת"מ 10-12-47064 ורנר ואח' נ' עיריית הרצליה

תיק חיצוני

- 1 מעבר להכרעה אוסיף, כי עיריית הרצליה פירסמה חוק עזר חדש -
2 חוק עזר להרצליה (סלילת רחובות), תשס"ז-2007, שבנושאים
3 הרלבנטיים, כולל קביעת מועד הסלילה בידי המהנדס, נותר ביסודו
4 כשהיה...לטעמי, מבלי לפגוע במקצועיות מהנדס העיר (בכל עת)
5 וביושרתו, גם למראית עין של צדק אובייקטיבי יש חשיבות בכגון דא,
6 וזאת לתשומת לב הנוגעים בדבר בעירייה ומשרד הפנים; עדיף היה
7 לטעמי כי ייקבעו אמות מידה פרטניות בדומה לחוק העזר בכפר סבא.
8 יתר על כן, ניתן לתמוה על השוני בין שתי עיריות - במקרה זה
9 קרובות - בנושא כזה, שאמות המידה וההליכים לגביו צריכים
10 להיקבע, על פי השכל הישר, בהנחיה ארצית של משרד הפנים.
11
- 12 י"ב. אולם, אין לו לבית המשפט אלא החוק שלפניו הוא חוק
13 העזר כנתינתו הרלבנטית, וכאן השאלה היא האם נפל פגם בהפעלת
14 שיקול דעתו של המהנדס, מן הסוג שמחייב פסילתו. דומה כי
15 התשובה לכך אינה בחיוב".
16 (ראו: סע' ח' - יב' לפס"ד פארן).
- 17
- 18 עוד יש לציין כי פס"ד פארן מתייחס להתחלת סלילת כביש, וקובע כי ניתן לראות כמועד
19 תחילת סלילה גם מועד המאוחר בשנתיים מאז שבוצעו במקום עבודות תשתית מסוימות של
20 10%-20% מהעבודה. ממקרה פארן ניתן להקיש בקל וחומר לעניינינו, שהתחלת הסלילה של
21 רח' המדרון נחשבת בשנת 2008, ולא כ - 24 שנה לפני כן בשנת 1984. לאור המצב הראיתי
22 בתיק, בשנת 1984 נסלל רק אספלט ללא תשתית וללא מדרכה. אינדיקציות נוספות
23 המחזקות את המסקנה כי החלטת המהנדסת להחשיב תחילת העבודות בשנת 2008 סבירה,
24 הן עלות העבודות ברח' המדרון - כ - 29 מיליון ₪ עבור שלב א' (ראו: נספח 16 לתגובת
25 העירייה), וכן היקף הפרוייקט - "עבודות תשתית ושיקום כבישים ומדרכות במתחם
26 נורדאוי" (ראו: מכתב החברה לעירייה מיום 19.2.2006, נספח 15 לתגובת העירייה לעתירה).
27
- 28 שיקול נוסף שהובא בפס"ד פארן הוא שיש לפרש את העבודות שבוצעו עפ"י מהותן.
29 נתק של כשנתיים בין עבודות תשתית כאלה (של 10%-20%) לעיקר עבודות הסלילה סביר
30 מצב כזה מצדיק את החלטת המהנדסת שהגדירה את מועד התחלת הסלילה כמועד התחלת
31 הסלילה העיקרית שבוצעה כשנתיים מאוחר יותר לעבודות התשתית הנ"ל.

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים
מנהליים**

עת"מ 10-12-47064 ורנר ואח' נ' עיריית הרצליה

תיק חיצוני:

1

2

3

התיישנות

8. על בסיס האמור לעיל, גם טענת ההתיישנות דינה להידחות. הטעם לכך הוא שהחבות בהיטל השבחה לפי שני חוקי העזר קמה רק בהתחלת הסלילה בשנת 2008, ברח' המדרון סלילה ראשונה וברח' מורדות ים סלילה מחדש. החבות בהיטל סלילה בגין רח' מורדות ים חלה רק בשנת 2008, מאחר שבשנת 73, כשנסלל רח' מורדות ים, לא הייתה שיטת ההיטל אלא רק שיטת דמי החשתתפות, מכוח חוק העזר משנת 1966. לפיכך ההיטל הוא בהנחה, בהתאם לסעי' 5 לחוה"ע 2007, שהיה בתוקף בשנת 2008. באשר לרח' המדרון, מאחר שהעותרים לא הרימו את נטל הראייה המוטל עליהם להוכיח סלילה קודמת, הרי שהסלילה הראשונה הייתה בשנת 2008. לפיכך, בהתאם לסעי' סעי' 1 ו-3 (א) לחוה"ע 2007, גם החבות חלה עליהם רק בשנת 2008, כך שלא חלה עליה התיישנות

14

15

תעריפי התשלום

9. לעניין תעריפי התשלום אני רואה לדחות את טענת העותרים, כי משום שחתכונן של שני הרחובות החל עוד בשנת 2005 יש להחיל בענייננו את תעריפי חוק העזר שנחקק בשנת 76, ולא את תעריפי חוק העזר משנת 2007. הטעם לכך הוא שלפי שני חוקי העזר התחלת הסלילה היא לפי החלטת מהנדס העירייה. כפי שהובהר לעיל החלטת המהנדסת בענייננו הייתה סבירה והגיונית. נפסק ע"י ביהמ"ש העליון בפרשת פארן כי החלטת המהנדס הייתה סבירה במקרה שתחילת הסלילה נקבעה על ידו לאחר שכבר נעשו 10-20% מעבודות הסלילה. כל שכן בענייננו, שלא הופרכה גרסת העירייה כי בשנת 84 נסלל רק אספלט ארעי ללא תשתיות, כך שהכל נסלל לראשונה רק בשנת 2008. בעניין רח' מורדות ים אין חולק כי ניה שחיה חקיים פורק והכל נסלל מחדש בשנת 2008.

26

27

הסכם הפשרה עם דיירי רחובות סמוכים

9. מהודעת העותרים מיום 26.5.2014 עולה שהעירייה תמציאה לעותרים את החסכם עם דיירי הרחובות הסמוכים, בעקבות התערבות בימ"ש זה שחביע דעתו העקרונית בעניין בהחלטתו מיום 6.4.2014. משום מה העותרים לא טרחו להציג הסכם זה לביהמ"ש למרות שהקדישו לכך טענות רבות טרם קיבלו את החסכם. לפיכך לא ניתן היה לבדוק את החסכם

31

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים
מנהליים**

עת"מ 47064-12-10 ורנר ואח' נ' עיריית הרצליה

תיק חיצוני:

1 לגופו. לפיכך עומדת כנגד העותרים, החזקה שראיה זו פועלת לרעתם. עוד ראוי לציין כי גם
2 בסיכומיהם נמנעו העותרים מלהזכיר ולא התייחסו אליו.
3

טענות נוספות

4
5
6 10. מאחר שראיתי לדחות את העתירה לגופה, מיותר הצורך להכריע בשאלת השיהוי
7 וחוסר תום לב בהגשת העתירה.
8

9 באשר לטענה כי דרישות התשלום לא היו מפורטות, לא מצאתי שיש בכך כדי לאיין את
10 החבות בהיטל הסלילה. ראשית בחוק העזר נקבע במפורש בסעיף 8(ד) לחוק העזר כי אין
11 בפגמים ודרישת התשלום כדי לבטל את החבות. שנית בהודעת העירייה מיום 22.2.10
12 שנשלח לנישומים צוינו דרכי התשלום ואפשרויות הפריסה.
13

14 באשר לטענה כי עבודות הסלילה בוצעו רק בשל עבודות הביוב, הרי שמסקר הקרקע
15 מנובמבר 2006, שבוצע לפני עבודות הביוב, עולה חצוץ הן בעבודות הביוב והן הצורך
16 העצמאי בסלילת כביש ומדרכה. כמו כן, לא ברורה טענת כפל התשלום של הוצאות הסלילה
17 חן דרך היטל הביוב והן דרך היטל הסלילה, שכן שיטת היטל הסלילה בניגוד לשיטת הוצאות
18 השתתפות, איננו מימון ישיר של ההוצאות בפועל של הסלילה הספציפית בשני הרחובות
19 בהם גרים העותרים. היטל סלילה הוא תשלום אחיד לכלל תושבי העיר של כלל הוצאות
20 הסלילה בעיר. כמו כן ממכתב מנכ"ל החברה מ־פברואר 2006 עולה שכבר אז, ביקשה החברה
21 תוספת תקציב של כ- 14 מיליון ₪ לסלילת רחוב המדרון. כן עולה מהזמנת החברה
22 מאוקטובר 2005 להצעת הצעות מחיר לעבודות הפרויקט שהן כוללות עבודות סלילה.
23

24 באשר לטענה כי אישור מועצת העיר ניתן כתודשיים לאחר תחילת העבודות חרי שהעותרים
25 לא הצביעו על דרישה חוקית לאישור מועצת העיר לעבודות הסלילה, ובכל מקרה הם לא
26 הוכיחו שיש בפער זמנים זהכדי לאיין את דרישות התשלום.
27
28
29
30
31

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים
מנהליים

עת"מ 10-12-47064 ולנר ואחי נ' עיריית הרצליה

תיק חיצוני:

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16

סיכום

11. לאור כל האמור לעיל, במצטבר, אני דוחה את העתירה.

העותרים יחד ולחוד יישאו בחוצאות העירייה בסך 30,000 ש"ח, בהתאם לתקנה 512 לתקנות
סדר הדין האזרחי, התשמ"ד – 1984.

ניתן היום, די כסלו תשע"ה, 26 נובמבר 2014, בהעדר הצדדים.

המזכירות תמציא עותק פסק הדין לצדדים.

יהודית שיצר, שופטת